

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۰/۰۳/۱۵

شاه ولی آرین

نادودي

انده کيسه

باور می نه کېده، کلونه تېر شول، هغه په فرخار کې اوسیده، خورا هوسا ژوند یې درلود. د رنگارنگ گلونو او د هر ډول میوو لرونکو ونو بڼکلي باغ یې جوړ کړی و. د باغ په یوه څنډه کې جگه سوپه او تر څنګ یې د تګو شنو اوبو ډکه ویاله بهیده چې د ویالې په اوبو کې به د خال لرونکو کبانو تګ راتګ له ورايه معلومیدل، دغه کبان تک سپین د تورو او سروخالونو سره دومره بڼکلا لرله چې که یو وار چا لیدلی وای، نو هر کال خو به یو ځل حتمی د لیدلو او خوړلو لپاره ورتلل. ځکه چې دغه کبان ډېر نامی، خواږه او خورا مشهور کبان وو.

هغه غواوې، پسونه، بزې او د وزلوبو خورا قیمی اسان هم لرل. که درته ووايم ممکن یوازې یې چای، بوره او صابون له بڼار نه اخیستل او نور ټول د اړتیا وړ توکي، د ده له خپل کوره بسیا کیدل.

دی د هغه ځای د خلکو له قوله ناقل و، ډېر پخوا چې هغه سیمې ځنګل او د اوسیدو نه وې، هلته ورته یو څه ځمکه د هغه وخت د قطع تنظیمه ریاست ورکړی وه، یانې د هغه ځای د هغې زمانې نوم تالقان او قندوز وو. هیچا زړه نه بڼه کاوه چې هلته ورشي، ځکه د وحشی ځناورو له لوري د مرګ ژوبلې خطر خورا ډیر و. دا مثل له هغه وخت نه را پاتې دی چې:

«اگر مرګ میخواهی قندوز برو»

شمس الدین اکا چې د شمسو کاکا په نامه یادیده د هغه وخت د تالقانو د بڼار نه څو میله وړاندې یې یو څه ځنګل ځمکه اباده کړې وه او د خپل زیار او زحمت په پایله کې یې د ځان او خپل یو نازولی زوی لپاره بڼه او د منځني حالت ژوند برابر کړی و. هغه د فرخار په همدغې سیمه کې ژوند کاوه چې مخکې ورته اشاره شوي ده.

د دغه ځای اوسیدونکو یې خورا احترام کاوه. د سیمې له خلکو سره یې راکړه ورکړه درلوده، یو، دوه واره یې د کلي ملکي هم کړی وه.

میرمن یې شازیه هم خورا مهربانه او زړه سواندي بڼه وه، په کلي کې ټولو ورته ترور ویلي. شمسو او شازیه دومره یو له بل سره خواږه وو، کله به چې یو ځای گرزیدل نو، لارویو به یو بل ته سره ویل چې:

«هغه ده لیلا او مجنون راغلل.»

دوی دواړو یوازې یو زوی درلود او تل یې آرمان دا و، چې بڼه واده به ورته کوي، د ډول او سرنې سره به د واده ورا په خپله دروازه نښاسي.

شمسو کاکا خپل زوی، سمندر ته رښتیا هم همغسی واده وکړ، چې تل یې آرمان کاوه. خدای ورته همداسی اینګور ورپه برخه کړه چې تل به یې د خپل خسر او خواښې داسې خدمت او پالنه کوله، لکه سکه لور.

شمسو کاکا خدای په دوو غیرګونو لمسیانو ونازوه او بڼاپېری د دوو ماشومانو مور شوه. د ماشومانو نیکه او نیا د خوشالی جشنونه ونيول، او دواړو په ګډه د خپلو لمسیانو نومونه سلیم او نسیم کښودل.

د پاڼو شمېره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په خبر و لولئ

د لمسيانو د زلميتوب په درشل کې لومړی شمسو کاکا او بيا دوه کاله وروسته شازيه ترور په حق ورسيدل او د دوی د ژوند څراغونه ومړل.

د سمندر دوه زامن د ده او ميرمنی لپاره د ژوند هر څه وو، د پخوا په شان يې هيڅ ستونزې نه درلودې له پلاره ورته هر څه راپاتي وو.

يوازی اوس ورو، ورو حالت مخ په بدلیدو و. پلار او مور کوبښن کاوه چې دواړو ورونو ته په يو وار واده وکړي، خو سليم غوښتل چې واده وکړي، مگر نسيم د اوس لپاره د واده ليوال نه و.

پلار او مور د خپل هوس او آرمان د پوره کولو په خاطر د سليم د واده له پاره بندوبس وکړ، جرگه شول او د گدامدار شامير لور وړمه يې په شان او شوکت ورته واده کړه.

کال لا تير شوی نه و، چې د حکومتي ځواکونو او د جهاد په نوم مجاهدينو تر منځ چې د پنجشير له دري راکوز شوي وو، سخته جگړه ونښته. ويل کېږي چې په دغې جگړې کې دېرو خپل سرونه خاوري کړل، چې د جگړې ميدان د سمندر د کور يوه برخه هم وه.

سيمه د وسلوالو گروپونو له لورې ونيول شوه، چې په نتيجه کې يې د دغې سيمې د پښتنو ځوانانو يو شمير ځلميان له حکومتي قواو سره د مرستې په نامه له ځانه سره اسيران **يورل** چې سليم او نسيم دواړه وروڼه هم د دغو اسيرانو په ډله کې شامل وو.

کله چې اسيران خپل قوماندان ته ورولي، هغه يې د وژلو امر کوي او په دغه گروپ کې چې نسيم دی، پرې ډزې کوي ټول د وژنې په حالت کې همدلته پرېږدي او دا بل گروپ له ځانه سره بيايي.

څو ساعته وروسته چې د کلي خلک او سمندر راځي، گوري چې ټول يې ویشتي او مړه دي، مگر نسيم کې اوس هم ساه شته، نو په بېره يې روغتون ته بيايي او تر درملنې وروسته، له مرگه بچ کيږي.

پنځه کاله وروسته د دويم گروپ نه چې سليم هم په کې و، يو بل د کلي ځوان له اسارت نه په تښته ځان خلاصوي او کلي ته راځي او چې کله د کلي خلک ترې پوښتنه کوي چې د نورو په هکله خبر تر لاسه کړي. شاه مرد چې د ۵ کالو اسارت وروسته راتښتيدلی و، داسې وائي:

«کله چې يې زموږ د ډلې د لومړي گروپ پر هلکانو ډزې وکړې، وروسته يو بل قوماندان، مشر قوماندان ته غوږ کې يو څه وويل، بيا امر وشو چې مور پنجشير ته وېسی. رښتيا هلته يې يوه معدن ته بوتلو دا پنځه کاله يې پر مور د معدن په سختو سوږو او غارونو کې کار کاوه، د کار په جريان کې چې مور شپږو کسانو يو ځای کار کاوه، کمر راولويد نور زما پنځه واره ملگري هلته مړه شول، په خپلو سترگو می وليدل چې د هغوی مړي يې – چې سليم هم په کې وو – يو نا معلوم ځای ته د خښولو لپاره يوورل او زه پټ شوم په تيارو کې راتښتيدم او ځان می دلته راوړسواوه.»

کله چې سمندر په دی پوه شو چې سليم نور مړ شوی، فاتحه يې واخيستله، د يوه کال د پوره کيدو وروسته يې د دود او سيمه ايز رسم و رواج په نظر کې نيولو سره په داسی حال کې چې د نسيم هيڅ خوښه نه وه وړمه ورته نکاح کړه.

د نسيم او وړمې د واده وروسته خدای تعالی هغوی ته يوه لور او يو زوی ورکړل، د تقدير کارونو ته گوره چې څو کاله وروسته سليم، اورده گېره، کچکول په لاس د زرو جامو سره په داسی حالت خپل کلي ته راځي چې هيڅوک يې نه پېژني، لومړی د کلی کور له وضعيت نه ځان خبروي او په دې پوهېږي، چې وړمې له نسيم سره واده کړی دی او دوه ماشومان هم لري.

سليم په ډېر احتياط سره خپل کور ته راځي او غواړي چې د وروستي ځل لپاره د خپل پلار، مور، ورور او ميرمنې وړمې يوازی څېرې له لري د سوالگر ملنگ په جامو کې د خيرات غوښتلو په بانه د کلا له دروازی نه په څېر سره وگوري او په خوله او زړه کې ورسره د تل لپاره مخه ښه وکړي. هغه يوازی خپله ورېره او وراره په غېږ کې نيسي، ښکلوي يې، له دې ځايه درومي او نور ځان تری تم کوي، چې تر اوسه يې لا پته چا ونه ليدله.

پای

د پاڼو شمېره: له 2 تر 2

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

يادونه: دلېکنی د ليکنيزې بنې پازوالي د ليکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له راليدلو مخکې په څير و لولئ